

Bachelorscriptie
Internationale Betrekkingen & Organisaties
Small states in world politics

Student: Justin de Jager
Studentnummer: 1531824
Begeleider: Dr. Wouter Veenendaal
Tweede lezer: Prof. Dr. Ingrid van Biezen
Datum: 17 juni 2019
Aantal woorden: 8309



Invloed van het Maledivisch norm-entrepreneurship op milieuproblematiek binnen het internationale systeem

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Literatuurreview	3
Strategieën voor kleine staten	5
Normontwikkeling	6
Norm-entrepreneurship bij Scandinavische staten	8
Probleemstelling	9
Conceptualisatie en operationalisatie	10
Verwachtingen	11
Methodologie	12
Onderzoeksdesign	12
Onderzoeksmethoden	13
Transitie naar groene maatschappij	13
Capacity-building door de Malediven	14
Shaping-strategies door de Malediven	15
De norm life-cycle doorlopen	17
Mate van invloed	19
Conclusie	20

Inleiding

In 2011 maakte de toenmalige president van de Malediven Mohamed Nasheed de documentaire *'The Island President'*. In deze documentaire vertelt Nasheed dat de Malediven door klimaatveranderingen in hun bestaan worden bedreigd. De stijgende zeespiegel zal ervoor zorgen dat de Malediven langzaam, maar zeker verzwolgen worden door de zee. De prognose is dat nog voor het jaar 2100 de Malediven helemaal zijn ondergelopen als de stijging geen halt toegeroepen wordt. Decennia daarvoor zullen echter al vele atollen, eilandjes, onbewoonbaar zijn geworden door overstromingen en gebrek aan schoon drinkwater.

Door middel van de documentaire proberen de Malediven internationale bewustwording te creëren en een oproep te doen aan andere staten om hun CO₂-uitstoot te verminderen. Ondanks dat de Malediven ijverig werken aan een beter milieu, zullen namelijk de inspanningen van de Malediven alleen weinig veranderen aan de ecologische bedreigingen. Ook verzoekt Nasheed in de documentaire andere staten om steun, kennis en financiële middelen te geven, omdat de Malediven daar niet in voldoende mate over beschikken. De Malediven hebben zelf grote moeite het hoofd boven water te houden. Een mogelijk doemscenario, waarbij alle inwoners van de Malediven moeten verhuizen, wordt dan ook niet uitgesloten. Nasheed stelt in de documentaire dat de Malediven ondanks hun geringe grootte strijdbaar zijn. De bevolking is zeker nog niet bereid hun cultuur en hun thuis op te geven.

In deze scriptie zal er worden gekeken naar de wijze waarop de Malediven dit probleem te ondervangen door als norm-entrepreneur op te treden. De beperkte financiële middelen en geringe grootte zijn kenmerken van kwetsbaarheid of zwakheid, die kleine staten vaak toegeschreven krijgen. Het duidt hun positie in het internationale systeem (Vital, 1967, 7). De mogelijkheden van kleine staten om het verschil te maken en regels af te dwingen, zijn nihil (Keohane, 1969, 294-296). Kleine staten proberen de kwetsbaarheid te ontvluchten door lid te worden van bepaalde internationale organisaties of samen te clusteren in allianties (Keohane, 1969, 296).

Kleine staten hebben doorgaans minimale middelen tot hun beschikking. Zij hebben een klein grondgebied, een klein leger en een geringe populatie. Dit zijn volgens de realistische en liberale benadering, de essentiële middelen om zwakheid het hoofd te kunnen bieden. Een constructivistische benadering stelt zich minder pessimistisch op ten aanzien van staten met beperkte materiële middelen. In deze situatie verkeren kleine staten. Door gebruik te maken van een vorm van *social power* worden kleine staten veerkrachtiger binnen het internationale systeem (Van Ham, 2010, 17-20). Onder *social power* wordt onder meer het vermogen begrepen om nieuwe normen te legitimeren zonder terug te vallen op dwangmiddelen. In de huidige constructivistische visie op het internationale systeem wordt *social power* een steeds prominentere plek toegedicht (Van Ham, 2010, 1-6).

In deze scriptie kijk ik naar de Malediven als norm-entrepreneurs, omdat *norm-entrepreneurship* een geschikt instrument is voor kleine staten om hun *social power* aan te wenden (Panke, 2011, 123-125). Een norm-entrepreneur is een actor, die probeert internationaal nieuwe normen aangenomen te krijgen of bestaande normen nieuwe inhoud te geven (Ingebritsen, 2002, 11-12). Ingebritsen stelde dat Scandinavische staten meer invloed hebben gekregen binnen het internationale systeem door op internationaal niveau milieuproblematiek duidelijk naar voren te brengen (2002, 11-23). Ingebritsen beschouwt de Scandinavische staten als toonaangevend in verschillende gebieden, waardoor deze staten invloed hebben op het internationale systeem. De niche in dit onderzoek richt zich op kleine staten buiten Scandinavië. Daarnaast wordt er ook gezocht naar een meetbare verklaring voor de invloed van *norm-entrepreneurship*. Ingebritsen maakt de Scandinavische invloed namelijk niet meetbaar. Ondanks dat het erg lastig is invloed meetbaar te maken, zal er binnen dit onderzoek wel een poging hiertoe gedaan worden (Betsill & Corell, 2008, 21).

Als dit onderzoek dezelfde resultaten oplevert, draagt de uitkomst van het onderzoek bij aan een betere perceptie van kleine staten als norm-entrepreneur. De onderzoeksvraag, die in deze scriptie centraal staat, luidt: *Op welke manier heeft het optreden van de Malediven als norm-entrepreneurship invloed gehad op milieuproblematiek binnen het internationale systeem?*

Eerst wordt de visie van de *grand theories* op dit onderwerp besproken. Vervolgens beschrijf ik *norm-entrepreneurship* bij Scandinavische staten, omdat hier reeds is gebleken dat *norm-entrepreneurship* bijdraagt aan internationale invloed van kleine staten (Ingebritsen, 2002, 11-23). Binnen deze scriptie besteed ik daarbij speciale aandacht aan de ontwikkeling van normen; sommige normen worden uiteindelijk algemeen gedragen normen en andere niet (Finnemore & Sikkink, 1998). Het doel van een *norm-entrepreneur* is bestaande sociale normen te doorbreken en nieuwe ideeën over te nemen. Hierbij is dus de inspanning van een *norm-entrepreneurs* vereist. Dit bekijk ik aan de hand van de strategieën van Panke (2012, 317-322). Vervolgens wordt bekeken of er een causaal verband bestaat tussen het Maldivische *norm-entrepreneurship* en de uitkomst van internationale onderhandelingen. Ten slotte kom ik tot een conclusie, waarbij ik beoog een eenduidig antwoord te geven op de onderzoeksvraag.

Literatuurreview

Realisten beschouwen staten als de belangrijkste actoren in de internationale arena. Deze arena wordt gekenmerkt door de afwezigheid van een overkoepelende regering, wat de facto leidt tot anarchie

(Grieco et al., 2014, 72). Elke staat is op zichzelf aangewezen en daardoor verantwoordelijk voor zijn eigen voortbestaan. Veiligheid staat hierbij centraal (Grieco et al., 2014, 72-73). Om de veiligheid te kunnen waarborgen zijn staten op zoek naar macht in de vorm van militaire slagkracht (Mearsheimer, 2001, 29-34). Kleine staten zijn danig beperkt in hun capaciteiten om een militair apparaat in stand te kunnen houden (Mearsheimer, 2001, 35). Het garanderen van de eigen veiligheid zal daardoor grote moeite kosten. Het realisme biedt dan ook niet ook geen verklaring voor eventuele macht van kleine staten binnen het internationale systeem (Barnett & Duvall, 2005, 40).

Het liberalisme geeft een verklaring voor samenwerking in plaats van conflict (Grieco et al., 2014, 79). Staten bevinden zich weliswaar in anarchistische wereld, maar deze anarchie kan overwonnen worden door samenwerking (Grieco et al., 2014, 85-86). Samenwerking die wordt gedreven door *absolute gains*. Dit houdt in dat samenwerking met een andere actor tot stand komt als beide erop vooruit gaan (Grieco et al., 2014, 80). Hierdoor bestaat ook voor kleine staten de mogelijkheid om samenwerkingen aan te gaan met andere staten. Het samenwerken zorgt voor een wederkerige afhankelijkheid, die in het geval kleine staten veelal asymmetrisch blijkt ten opzichte van grote staten, waardoor kleine staten relatief weinig macht hebben binnen het internationale systeem (Grieco et al., 2014, 81-84).

Zowel het realisme als het liberalisme duiden macht als een vorm van *material power* (Ingebritsen, 2002, 11). Materiële zaken zoals een groot leger, een grote economie of een grote populatie definiëren hierbij de macht van een staat. Deze materiële zaken zijn niet in voldoende mate aanwezig bij kleine staten (Rothstein, 1968, 29). Er kan daardoor binnen het realisme en liberalisme geen verklaring gevonden worden voor de macht van kleine staten.

Tegenover de *material power* staat een *power structure*, die meer normatief en ideologisch geladen is: *social power*. *Social power* wordt begrepen als het vermogen om normen te creëren, die legitiem en wenselijk zijn, zonder dat er een vorm van dwang wordt gebruikt (Van Ham, 2010, 2). Vervolgens gaan de overtuigde staten vrijwillig tot actie over in plaats van staten door dwang hiertoe aan te zetten (Van Ham, 2010, 1-6). Dit past goed binnen het constructivisme. Het constructivisme stelt namelijk dat de manier waarop actoren handelen wordt bepaald door de betekenis die aan een construct wordt gegeven. Alexander Wendt maakte bijvoorbeeld duidelijk dat anarchie onderhevig is aan de betekenis die het wordt toegeschreven (1992, 391-425). Staten zullen handelen naar de betekenis die een construct heeft gekregen. Deze betekenis staat echter niet vast (Grieco et al., 2014, 93). Door interactie kunnen actoren, zo ook kleine staten, de betekenis van een construct veranderen. Als kleine staten de betekenis van een construct veranderen dan geeft dit een verklaring voor macht binnen het internationale systeem (Grieco et al., 2014, 95). Een andere betekenis van een construct heeft invloed op de manier van handelen van actoren in de toekomst.

Strategieën voor kleine staten

In dit onderzoek is het relevant om aan te kunnen wijzen wanneer een kleine staat optreedt als *norm-entrepreneur*. *Norm-entrepreneurship* doet zich op meerdere manieren voor. De strategieën van Panke zullen worden gebruikt om norm-entrepreneurship aan te wijzen (2012, 320). Diana Panke stelt dat kleine staten in een internationale organisatie, die te maken hebben met een politieke en economische achterstand, toch invloed kunnen uitoefenen op het internationale onderhandelingen (2011, 123-124). De strategieën voor kleine staten vallen uit een in twee groepen: de *capacity-building strategies* en de *shaping-strategies* (2012, 318).

Panke legt uit dat het van groot belang is dat kleine staten binnen instituties actief blijven in het verkondigen van hun visie. Hierdoor maken kleine staten een leerproces door binnen de instituties, waarin ze actief zijn (2011, 133). Kleine staten leren de procedures kennen van de instituties waarbinnen ze actief zijn en ontwikkelen gevoel voor het vinden van een ingang bij onderhandelingen. Uiteindelijk bleken ook kleinere staten boven hun eigen machtspositie uit te stijgen door consequent te handelen binnen instituties (2011, 133-135). Ook helpt het om contact te zoeken met internationale actoren. Dit genereert expertise en kennis. Daarnaast kan het ontvangen van gezaghebbende personen of organisaties helpen om ervaringen op te doen met internationale onderhandelingen. Dit wordt *capacity-building* genoemd (Panke, 2012, 318). *Capacity building* heeft echter weinig invloed op de inhoud van de onderhandelingen, maar het maakt de onderhandelingspositie van een kleine staat wel beter.

De tweede optie, die kleine staten kunnen gebruiken bij internationale onderhandelingen, zijn de *shaping-strategies*. De *shaping-strategies* zijn een verzameling van constructivistische overtuigingsstrategieën en rationele onderhandelings technieken (Panke, 2012, 318). Deze strategieën vallen uiteen in een aantal opties: framing, technische argumenten, morele argumenten, juridische argumenten, coalitievorming, onderhandelen en het (gedeeltelijk) naar zich toetrekken van een collectief goed (Panke, 2012, 320). Deze strategieën kunnen daadwerkelijk de inhoud van de onderhandelingen wijzigen (Panke, 2012, 318).

Tabel 1: De zeven strategieën van Panke (2012, 320)

Strategie:	Beïnvloeden van uitkomst onderhandelingen:
Framing	Het veranderen van de omvang en de soort overtuigingsstrategie
Technisch argument	Het overtuigen van actoren door middel van wetenschappelijke expertise
Moreel argument	Het overtuigen van actoren door middel van morele argumenten
Juridisch argument	Het overtuigen van actoren door middel van juridische expertise

Coalitievorming	Het overtuigen van actoren door de collectieve invloed te vergroten Increasing the collective leverage
Bargaining	Het onderhandelen door middel van eisen/bedreigingen/concessies/aanbiedingen
Waarde opeisen	Het (gedeeltelijk) naar zich toetrekken van een collectief goed

Corbett en Connell stellen echter dat kleine staten niet in staat zijn *social power* op een effectieve manier te gebruiken, omdat de middelen te gering zijn (Corbett en Connell, 2015, 449). Ook missen ze voldoende diplomatieke vaardigheden en worden ze geconfronteerd met een leegloop van hoogopgeleiden (Corbett en Connell, 2015, 446). Daarnaast worden kleine staten ook constant bedreigd door nepotisme en patronage, wat het al zwakke bureaucratie nog meer onder druk zet (Corbett en Connell, 2015, 444-446).

Normontwikkeling

Een *norm-entrepreneur* is een actor, die probeert internationaal nieuwe normen aangenomen te krijgen of bestaande normen nieuwe inhoud te geven (Ingebritsen, 2002, 11-12). Finnemore en Sikkink beschrijven de drie fases die een norm moet doorlopen alvorens het wordt aangenomen. Dit zijn de *emergence*, *acceptance* en *internalization fase* (1998, 895). De eerste fase bestaat uit het overtuigen van voldoende toehoorders. Het is de taak van de *norm-entrepreneur* om anderen het belang van de nieuwe norm te doen inzien. Vervolgens ontstaat er een situatie waarin de *norm-entrepreneurs* socialisatie van de nieuwe norm proberen te bewerkstelligen. De scheiding tussen deze twee fases wordt het *tipping point* genoemd. De norm wordt na dit punt door voldoende toehoorders gevolgd. De *norm life-cycle* is voltooid als de norm wordt geïnternaliseerd. Dit houdt in dat de norm niet meer ter discussie staat (1998, 904-906).

Er zijn normen die prematuur blijven en de *emergence fase* nimmer doorlopen. Twee elementen lijken hier grote invloed op te hebben: de *norm-entrepreneur* en het *organizational platform*, waarbinnen de entrepreneur actief is (1998, 896). Een norm heeft een *norm-entrepreneur* nodig, die de norm door de *norm life-cycle* heen begeleidt. Een nieuwe norm wordt gepresenteerd aan de internationale gemeenschap. De norm wordt als het ware in de publieke arena gebracht, waar de norm stevig wordt betwist. Deze arena is vormgegeven aan de hand van eerdere, reeds bestaande normen, die de *standards of appropriateness* vormen richting de nieuwe norm. Hierdoor kan onconventionele aanpak van een *norm-entrepreneur* erg doeltreffend zijn, omdat het opvalt (1998, 897-899). De *modus operandi* van Greenpeace is een goed voorbeeld van een onconventionele

aanpak. Zo werden er in 2016 zuurstofmaskers op beroemde beelden in Londen gehangen als protest tegen luchtvervuiling (Greenpeace UK, z.j.).

Een norm-entrepreneur moet op de juiste manier aandacht weten te vestigen op een bepaald probleem. Doel is om anderen te overtuigen en hiertoe worden allerlei technieken gebruikt. De juiste toon en taal en bepaalde interpretaties van het probleem maakt dat norm-entrepreneurs een probleem kunnen *framen*. Een succesvol *frame* resoneert door naar een breder publiek met als doel dat het publieke debat een andere wending krijgt (Finnemore & Sikkink, 1998, 897). *Framing* kan betekenissen veranderen, er voor zorgen dat ervaringen gedeeld worden, staten waarschuwen dat hun belangen en mogelijk hun identiteit op het spel staat en oplossingen aandragen voor problemen (Barnett, 1999, 25).

Grote staten hebben meer capaciteiten en veelal meer solide bureaucratieën dan kleine staten, waardoor er meer mogelijkheden bestaan om anderen te overtuigen van hun visie (Florini, 1996, 375). Hierdoor zullen grote staten beter in staat zijn anderen te overtuigen dan kleine staten. Grote staten hebben de mogelijkheden om frequent en gelijktijdig binnen verscheidene instituties en fora op een wezenlijke manier te participeren (Florini, 1996, 375). Daarnaast worden normen van staten met een zekere prestige eerder aangenomen (Boyd & Richerson, 1995, 9). Veelal beschikken kleine staten niet over voldoende prestige, wat andere staten overtuigen bemoeilijkt (Florini, 1996, 375). Het publiek moet namelijk wel naar het *frame* willen luisteren. Staten met veel aanzien en veel mogelijkheden hebben zeker een voordeel, maar het is niet een absolute voorwaarde; toevalligheden spelen een wezenlijke rol (Florini, 1996, 374-375). Kleine staten zijn weliswaar niet geheel afgeschreven, maar zullen wel meer moeite hebben om andere staten te overtuigen.

Verder wordt ook gesteld dat een *organizational platform* van groot belang is om een norm succesvol de *emergence fase* te laten doorlopen (Finnemore & Sikkink, 1998, 896). Een belangrijke eigenschap van *organizational platforms* is dat ze veelal over expertise en informatie beschikken, die dienstbaar blijken bij het overtuigen van andere actoren. Kleine staten missen doorgaans voldoende expertise en kennis, waardoor een *organizational platform* nuttig kan zijn om deze hiaten op te vullen. Desondanks brengt de keuze voor een bepaald *organizational platform* ook moeilijkheden met zich meebrengen. De agenda en de doelen van een *organizational platform* kunnen namelijk invloed hebben op de inhoud van een norm. Dit komt doordat de agenda en de doelen veelal breder zijn dan het promoten van een specifieke norm (Finnemore & Sikkink, 1998, 899-901). Ook kan de structuur van een *organizational platform* de inhoud van de norm beïnvloeden. Zo kan het bepalend zijn welke experts het *organizational platform* inzet en welke staten onderdeel zijn van het platform (Finnemore & Sikkink, 1998, 899)?

Een *organizational platform* kan ook helpen bij het institutionaliseren van een norm. Institutionaliseren is geen noodzaak, maar het geeft een stevig impuls aan een norm om door te dringen

tot de tweede fase. Het geeft duidelijkheid aan andere actoren; waar gaat het om, wie zijn er betrokken en wat moet er veranderen (Finnemore & Sikkink, 1998, 900-901).

Het *tipping point* van de *norm life-cycle* wordt bereikt als voldoende staten de nieuwe norm onderschrijven. Ook kan het gebeuren dat een of meer machtige staten, de norm reeds onderschrijven en helpen internationale steun te vinden ((Finnemore & Sikkink, 1998, 901). Staten die de norm hebben onderschreven, nog voor het *tipping point* is bereikt, worden *normleaders* genoemd (Finnemore & Sikkink, 1998, 895). Het *tipping point* is het begin van de *acceptance fase*. De *frames* van een norm-entrepreneur kunnen behulpzaam zijn om het *tipping point* te bereiken; frames leveren namelijk een eenduidige interpretatie van een bepaalde situatie op. Het *frame* maakt aan de overgebleven staten duidelijk wat gepast gedrag is (Payne, 2001, 39). Als de overgebleven groep staten zich verbonden voelen met de staten, die de norm reeds overgenomen hebben dan wordt door een proces van socialisatie conformiteit afgedwongen (Finnemore & Sikkink, 1998, 902).

Na verloop van tijd worden normen door staten geïnternaliseerd. Door codificatie in verdragen en internationale loyaliteit wordt dit proces versneld (Finnemore & Sikkink, 1998, 901-902). Op het moment dat een norm niet langer ter discussie staat, is een norm geïnternaliseerd. De *norm life-cycle* is dan succesvol doorlopen. Op den duur zal een norm zo natuurlijk aanvoelen dat de aanwezigheid niet meer opvalt (Finnemore & Sikkink, 1998, 904).

Norm-entrepreneurship bij Scandinavische staten

Ingebritsen stelt dat Scandinavische staten er in geslaagd zijn nieuwe normen te internaliseren (2002, 12). Door gebruik te maken van *norm-entrepreneurship* bleken Scandinavische staten ook bij traditioneel machtigere staten veranderingen teweeg te kunnen brengen. (Björkdahl, 2008, 137). Ingebritsen beschreef hoe Scandinavische staten zich de laatste decennia als norm-entrepreneurs hebben doen gelden. Hierbij bleek dat het volharden in het promoten van normen, de consequente neutraliteit binnen internationale activiteiten en het aannemen een ontwikkelingsfilosofie een positieve bijdrage te leveren aan hun status als *norm-entrepreneur* (2002, 13-14). Ook wordt er grote waarde gehecht aan sociaal-democratische instituties; zoals *social partnerships* (Katzenstein, 1985, 88). Dit resulteerde in een consensuscultuur, wat bijdroeg aan een consistente lijn in het Scandinavische beleid. Dit versterkte de geloofwaardigheid en betrouwbaarheid van Scandinavische staten als onderhandelingspartners (Ingebritsen, 2006, 1-3).

De Scandinavische staten zijn op verschillende gebieden actief als norm-entrepreneur. De nadruk ligt op het tegengaan van ecologische degradatie, beslechting van internationale geschillen en ontwikkelingshulp. Bij alledrie is de interne drijfveer het realiseren van een betere samenleving (Ingebritsen, 2002, 13). Scandinavische staten treden op deze gebieden op als *norm-entrepreneur*.

Ingebritsen stelt dat Scandinavische staten op het gebied van ecologische degradatie een significante bijdrage hebben geleverd aan de ontwikkeling van bepaalde normen, zoals duurzame ontwikkeling (2002, 17).

Binnen de Scandinavische samenlevingen is er groot respect voor de bescherming van de natuur en een nadrukkelijke voorkeur voor duurzame ontwikkeling (Hermansons, 1999, 105-108). Door een socialisatieproces krijgen kleine kinderen hier al vroeg in hun leven mee te maken. Deze duurzaamheidsnormen zijn weliswaar geen wettelijke bepalingen, maar deze normen worden wel als zodanig uitgedragen (Ingebritsen, 2002, 14). Verder worden burgers ook aangemoedigd verantwoordelijkheid te nemen door bijvoorbeeld enkel bij duurzame producenten te kopen; hiertoe werd een eco-label ontworpen om duurzame producten gemakkelijk te herkennen (Hermansons, 1999, 91-92). Ook hebben Scandinavische overheden allerlei initiatieven genomen om duurzaamheid te faciliteren. Zo werden in Noorwegen en Denemarken milieu-ministeries opgericht, hield Zweden in Stockholm in 1972 een VN-milieuoconferentie en wordt binnen alle bestuurslagen van de overheid aandacht besteed aan dit onderwerp (Hermansons, 1997, 94-97).

Eerder is al genoemd dat de Scandinavische staten op verschillende terreinen normen promoten. Dit bleek zeker op het gebied van duurzame ontwikkeling effectief; de *norm life-cycle* werd namelijk volbracht (Ingebritsen, 2002, 13). De norm *life-cycle* is het proces dat een norm doormaakt voordat deze wordt aangenomen (Finnemore & Sikkink, 1998, 895). De norm '*duurzame ontwikkeling*' werd in 1987 kracht bijgezet door de oud-premier van Noorwegen Gro Harlem Brundtland. Onder haar leiding werd het Brundtland-rapport gepresenteerd, dat grote impact had op de benadering van ecologische problemen (Friend & Rapport, 1990, 60). Het zorgde voor een internationaal debat. Inmiddels is duurzaamheid een algemeen geaccepteerd doel binnen wereldwijd ontwikkelingsbeleid (Ingebritsen, 2002, 16). Duurzame ontwikkeling wordt bij internationale bijeenkomsten, die betrekking hebben op milieuvraagstukken zelfs als uitgangspunt genomen (Ingebritsen, 2002, 16).

Ingebritsen stelt dat het resultaat hiervan is dat de Scandinavische staten een onderscheidende rol spelen op internationaal niveau. Met andere woorden: het optreden als norm-entrepreneurs heeft ervoor gezorgd dat ze internationaal invloed kregen (Ingebritsen, 2002, 21). Het is echter betreurenswaardig dat Ingebritsen heeft nagelaten de invloed van het Scandinavische *norm-entrepreneurship* meetbaar te maken.

Probleemstelling

De theorie van Ingebritsen geldt als startpunt van deze scriptie. Na het grondig bestuderen van haar onderzoek vielen twee zaken op. Allereerst werd duidelijk dat Ingebritsen zich enkel richt op

Scandinavische staten, die in zekere zin een betere uitgangspositie hebben dan vele andere kleine staten. De Scandinavische staten hebben namelijk voor een kleine staat een relatief groot grondgebied en een grote bevolking, Dat geldt zeker voor Noorwegen en Zweden. Daarnaast bevinden ze zich in de Europese invloedssfeer, waar de tegenstellingen in invloed tussen staten mee vallen (Panke, 2010, 799-802). Door de grote hoeveelheden gas en olie wisten Scandinavische staten niet alleen een relatief onafhankelijke economische positie te realiseren, maar ook een hoog ontwikkelingsniveau (Ingebritsen, 2002, 13-14). Hierdoor is het vooralsnog onduidelijk of de theorie van Ingebritsen ook toepasbaar is op veel kleinere staten.

Als voorbeeld van een veel kleinere staat valt te denken aan de Malediven. De Malediven hebben namelijk een beduidend kleinere economie dan de Scandinavische staten, er zijn geen natuurlijke hulpbronnen voor handen en zowel het landoppervlak als het inwoneraantal is gering. De Malediven hebben daardoor niet de middelen om bedreigingen door klimaatverandering zelf aan te pakken. De Malediven zijn daardoor sterk afhankelijk van andere staten binnen het internationale systeem.

Een tweede probleem, dat opviel, had te maken met het meetbaar maken van invloed. Ingebritsen heeft namelijk nagelaten de invloed van het Scandinavische *norm-entrepreneurship* meetbaar te maken. Hierdoor is lastig vast te stellen wat daadwerkelijk de invloed is van het Scandinavische *norm-entrepreneurship*. Om dit probleem te ondervangen, zal er in deze scriptie gepoogd worden de invloed van het Maldivische *norm-entrepreneurship* wel meetbaar te maken.

Ingebritsen stelt dat de Scandinavische staten als kleine staten gekwalificeerd kunnen worden. Daarnaast stelt Ingebritsen dat Scandinavische staten toch een onderscheidende rol spelen in de internationale samenleving als *norm-entrepreneur* (2002, 23). Tot slot nodigt Ingebritsen uit om haar argument toe te passen op andere situaties en andere staten (2002, 23). Dit zal worden gedaan voor de Malediven en daarbij zal rekening worden gehouden met het meetbaar maken de Maldivische invloed.

Conceptualisatie en operationalisatie

Kleine staten worden gedefinieerd met behulp van Crowards' indeling (2002, 143-144). Aan de hand van populatiegrootte, omvang van de economie en landoppervlak heeft Crowards een clustermodel gemaakt en 190 staten binnen het internationale systeem ingedeeld. Hierin heeft een typische kleine staat minder dan 2,7 miljoen inwoners, is het landoppervlak niet groter dan 40.000 km² en heeft de totale economie een geringere omvang dan 2,5 miljard USD (2002, 143-149). Ook als een staat slechts aan twee kenmerken voldoet, kan de staat als klein worden gekwalificeerd (2002, 162). Crowards kwalificeert 79 staten als 'klein' (2002, 168). Naast de definitie voor 'omvang' is het definiëren van een 'staat' ook van belang. Het lidmaatschap van de VN wordt hier als leidraad

genomen. Er is hiervoor gekozen, omdat VN-lidmaatschap de facto inhoudt dat er is voldaan aan de criteria die worden gesteld in de Montevideo Conventie (Schrijver, 2018, 52-56).

Een *norm-entrepreneur* is een actor, die probeert internationaal nieuwe normen aangenomen te krijgen of bestaande normen nieuwe inhoud te geven (Ingebritsen, 2002, 11-12). Het overtuigen van de toehoorders is bij het ontwikkelen van een nieuwe norm essentieel. Hiertoe worden cognitieve frames gebruikt. Deze frames leveren een eenduidige interpretatie van een bepaalde situatie op (Finnemore & Sikkink, 1998, 897). Er moet een gedeelde consensus bestaan over de inhoud van een norm tussen staten (1998, 901). *Norm-entrepreneurs* hebben de ambitie de inhoud van een norm ter discussie te stellen of een nieuwe norm in te brengen. *Norm-entrepreneurship* wordt in dit onderzoek meetbaar gemaakt aan de hand van de strategieën van Panke (2012, 330-332).

Invloed van *norm-entrepreneurship* wordt gedefinieerd door twee verschillende dimensies (Betsill & Corell, 2008, 26). Enerzijds hoe de Malediven *norm-entrepreneurship* gebruiken tijdens een onderhandelingsproces en anderzijds welke veranderingen in het gedrag van de actoren opvallen door het toedoen van dit *norm-entrepreneurship* (Betsill & Corell, 2008, 26-27). De eerste dimensie richt zich dus op het internationale onderhandelingsproces van de Malediven, waarmee het optreedt als *norm-entrepreneur*. *Issue-framing*, *agenda-setting* en verandering van het initiële standpunt van belangrijke staten zullen als indicatoren worden gebruikt om de eerste dimensie te meten (Betsill & Corell, 2008, 34). *Issue-framing* en *shaping-strategies* worden binnen deze scriptie beschouwt dezelfde betekenis te hebben. De tweede dimensie probeert de causaliteit tussen het *norm-entrepreneurship* en de uitkomst van de onderhandelingen aan te tonen. Procedurele resultaten van onderhandelingen en inhoudelijke resultaten van onderhandelingen worden gebruikt om de tweede dimensie te meten (Betsill & Corell, 2008, 35).

Er wordt door Betsill en Corell veronderdeld dat de mate van invloed laag is al een actor slechts participeert bij onderhandelingen, maar geen invloed heeft op het proces of de uitkomst van de onderhandelingen. De mate van invloed wordt verondersteld middelmatig te zijn als de actor enkel invloed heeft op het proces. De mate van invloed wordt verondersteld hoog te zijn als de actor zowel invloed heeft op het proces als op de uitkomst (2008, 38).

Verwachtingen

Het startpunt van deze scriptie is het onderzoek van Ingebritsen (2002). Zij stelt dat Scandinavische staten de laatste decennia als *norm-entrepreneurs* hebben opgetreden, waardoor ze een prominentere plek zijn gaan spelen binnen het internationale systeem. Volgens Ingebritsen kregen de Scandinavische staten meer invloed op andere staten door het ontwikkelen en versterken van normen.

Op basis van de beschreven literatuur wordt verwacht dat de Malediven moeite zullen hebben om hun als *norm-entrepreneur* optreden. Er wordt verwacht dat de beperkte ervaring van de

Malediven als *norm-entrepreneur*, de bureaucratische zwakheden en de geringe (financiële) middelen de mogelijkheden voor het Maldivische *norm-entrepreneurship* beperken (Corbett & Connell, 2015, 444-446). Volgens Panke is *norm-entrepreneurship* echter een vorm van *social power*, die ook geschikt is voor kleine staten (Panke, 2011, 123-125). De Malediven worden in deze scriptie als een kleine staat beschouwd (Crowards, 2002, 143-149). Macht kan worden gebruikt om invloed uit te oefenen, maar het hebben van macht is echter geen garantie voor het effectief aan te kunnen wenden van macht. Dus zelfs al slagen de Malediven erin als *norm-entrepreneur* op te treden dan wordt verwacht de invloed beperkt te zijn

Er wordt verwacht dat deze beperkingen terug te zien zijn bij het doorlopen van de *norm life-cycle*. Kleine staten, zoals de Malediven, hebben namelijk veelal minder mogelijkheden om andere staten te overtuigen. Kleine staten hebben minder ambtenaren, minder financiële middelen en minder expertise (Florini, 1996, 375). Daarnaast missen kleine staten vaak een zeker aanzien, wat het overtuigen van andere staten ook bemoeilijkt (Boyd & Richerson, 1995, 9; Florini, 1996, 374). Vanwege deze redenen wordt er verwacht dat het *norm-entrepreneurship* van de Malediven niet een verandering in het gedrag van andere staten zal veroorzaken.

Methodologie

Onderzoeksdesign

Dit onderzoek is opgebouwd als een *single case-study*, waarin de Malediven op een intensieve manier onderzocht zullen worden. De Malediven worden binnen deze scriptie als een *prototypical case* beschouwd. Dit houdt in dat de casus vooralsnog niet representatief is, maar in de toekomst wordt verwacht dat het wel representatief zal zijn (Hague & Harrop, 2013, 363). Er wordt gekeken op welke manier *norm-entrepreneurship* de Malediven invloed geven op het internationale systeem. De theorie van Ingebritsen geldt hierbij als startpunt (2002). Ingebritsen richt zich echter enkel op staten in Scandinavië die een beduidend gunstiger uitgangspositie hebben dan de Malediven. Zij hebben een groter landoppervlak, meer inwoners en grotere economie. Bepaalde kenmerken van Scandinavische staten zijn dus niet terug zien bij de Malediven. Dit zal de Malediven extra moeilijkheden geven om als *norm-entrepreneur* invloed uit te oefenen op het internationale systeem.

Er wordt bij een *prototypical case* een bepaald fenomeen, in dit geval *norm-entrepreneurship*, op een ander moment en een andere plek onderzocht (Rose, 1991, 454). Als desalniettemin uit de data blijkt dat *norm-entrepreneurship* ook de Malediven invloed geven op internationale systeem dan schept dat een betere perceptie van *norm-entrepreneurship* (Rose, 1991, 458-459). De focus van deze scriptie ligt evenwel meer bij het concept *norm-entrepreneurship* dan bij de Malediven zelf. Als uit

empirische data blijkt dat er overeenkomsten zijn tussen de eerdere theorie en deze nieuwe casus, dan draagt dat bij aan een mogelijke theoretische generalisatie (Yin, 2009, 30-32).

Onderzoeksmethoden

Er zal bij dit onderzoek gebruik worden gemaakt van kwalitatieve bronnen, bestaande uit primaire en secundaire bronnen. Er is gekozen voor verschillende soorten bronnen uit verschillende jaren om de invloed van de onderzoekers selectiviteit en vooringenomenheid te minimaliseren (Thies, 2002, 355). De strategieën van Panke worden gebruikt om *norm-entrepreneurship* meetbaar te maken (2012, 320). Speeches van overheidsvertegenwoordigers, die werden gehouden tijdens internationale congressen, worden hiertoe onderzocht. Er wordt vermoed dat in deze speeches de Maldivische visie centraal staat. Door middel van een deductieve inhoudsanalyse wordt gekeken welke strategieën terugkomen in de speeches. Als de Malediven gebruik maken verschillende strategieën, dan kan er wordt gesteld dat de Malediven als *norm-entrepreneur* actief zijn.

Daarna wordt besproken in hoeverre de Malediven succesvol de norm life-cycle kunnen doorlopen (Finnemore & Sikkink, 1998). Hiertoe wordt CO2-neutraliteit als norm besproken. Verschillende speeches worden door middel van een inhoudsanalyse onderzocht. De speeches zijn gehouden bij internationale bijeenkomsten op de Malediven, maar ook bij de COP15 en de COP 21. Tevens worden er verschillende Maldivische, Britse en Amerikaanse artikelen uit kwaliteitskranten gebruikt ter controle. Groot probleem het bestuderen van Maldivische bronnen is de taal. Het Divehi wordt namelijk niet herkend door online-vertaalcomputers. Er zal dus enkel gebruik worden gemaakt van Engelstalig Maldivische bronnen.

Vervolgens wordt er gekeken tot welke hoogte de Malediven invloed hebben gehad op de uitkomst van internationale onderhandelingen over milieuvraagstukken. Er wordt verondersteld dat de Malediven invloed hebben als het optreden van de Malediven als *norm-entrepreneur* gelinkt kan worden aan de uitkomst (Bitsell & Connell, 2008, 37). Hiertoe wordt ook een inhoudsanalyse gebruikt van beleidsdocumenten van verschillende staten. Ook voor dit onderdeel worden krantenartikelen gebruikt ter controle.

Transitie naar groene maatschappij

In 1984 werd de milieu-sector voor het eerst officieel erkend door de overheid van de Malediven en werd een commissie ingesteld binnen het ministerie van binnenlandse zaken. Enkele jaren later in 1988 krijgt milieu een verhoogde status. Dit werd gedaan om milieu-gerelateerde beslissingen beter en efficiënter te integreren in het overheidsbeleid. Hiervoor werd een ministerie opgericht: "Ministry of Planning and Environment" Later kreeg het ministerie nog andere namen, maar de term

'*Environment*' bleef in de naam behouden (Ministry of Planning Human Resources and Environment, 1997). Dit laat duidelijk zien dat de Malediven geëngageerd zijn met milieuzaken.

Naast het oprichten van organisaties hebben de Malediven ook ruimte gemaakt voor milieuproblematiek in het curriculum van de lagere en middelbare school. Alle scholieren krijgen door middel van een verplicht milieuprogramma allerlei informatie aangeboden over de oorzaken van de milieuproblematiek (Ministry of Planning Human Resources and Environment, 1997). Zes keer per week vijf jaar lang wordt jonge kinderen bijgebracht hoe een duurzame toekomst eruit ziet en welke verantwoordelijkheid zij hiervoor dragen. Het doel is om ecologische bewustwording te creëren, zodat er een 'green culture' ontstaat (Ministry of Environment and Energy, 2012).

Ook probeert de Maldivische regering de economie te verduurzamen. Het verduurzamen richt zich onder meer op het toerisme. De Maldivische economie is namelijk afgelopen 40 jaar uitgegroeid tot een ware toerisme-industrie; ruim 22 procent van de economie komt momenteel voort uit het toerisme (Ministry of Tourism, 2018). Het is de Malediven er dan ook alles aan gelegen dit te behouden. De toerisme-industrie is echter bijzonder vervuilend: het kost veel energie, toeristen komen veelal met vliegtuigen en er wordt veel afval geproduceerd. Een voorbeeld van een initiatief, dat is genomen, is de Green Resort Award. Deze prijs wordt elk jaar uitgereikt om het vergroenen en verduurzamen van resorts aan te moedigen. Waardevol, aangezien ruim 80 procent van de toeristen een accommodatie heeft in een ressort, waardoor een groot deel van het toerisme wordt bereikt. De Malediven stelden bij UNWTO High-Level Regional Conference on Green Tourism dat zij het beste voorbeeld willen geven op het gebied van duurzaam toerisme, waarbij een winstgevend toeristische industrie in balans is met het milieu (Ministry of Tourism Arts & Culture, 2012).

Capacity-building door de Malediven

De Malediven zijn al 32 jaar internationaal actief met betrekking tot milieuzaken (Ministry of Environment and Energy, Maldives, 2014). Zo wordt er door het staatshoofd geregeld gesproken bij internationale organisaties. De milieuproblematiek van de Malediven werd zelfs door oud-president Gayoom aangekaart bij de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Waarna hij onder meer een VN Duurzaamheidsprijs heeft gewonnen (VN, 2009). Het ontbreekt de Malediven echter wel aan (wetenschappelijke) kennis en expertise. Daarom proberen de Malediven via internationale organisaties, lobbyisten en bedrijven deze kennis in te vullen, wat doorgaans ook wordt gerealiseerd (Van Alphen et al., 2008, 170-174).

Daarnaast hebben de Malediven in 1989 een ontmoeting georganiseerd tussen de regeringsleiders van allerlei kleine eilandstaten, die door de zeespiegelstijging worden bedreigd. Dit resulteerde in de oprichting van de AOSIS; een samenwerkingsverband tussen deze kleine

eilandstaten. Ook zijn de Malediven partij bij grote milieuverdragen, onder andere: United Nations Framework Convention on Climate Change, Basel Convention on the Transboundary Movement of Hazardous Waste and their Disposal en Vienna Convention for the Protection of the Ozone Layer.

Er kan gesteld worden dat de Malediven contact zoeken met verschillende internationale actoren. Ook benaderen de Malediven groepen met wetenschappelijke kennis en participeren ze al langere tijd binnen internationale organisaties. Deze drie zaken geven Maldivische *capacity-building* een positieve impuls. Dit compenseert de nadelige factoren van een kleine staat enigszins, waardoor de Malediven een sterkere positie hebben om invloed uit te oefenen (Panke, 2012, 318).

Shaping-strategies door de Malediven

De Malediven gebruiken ook *shaping-strategies*. Dit blijkt uit de rapporten van internationale organisaties en overheidsstatements, maar ook uit krantenartikelen. De *shaping-strategies* vallen uiteen in zeven verschillende strategieën (Panke, 2012, 320-322). Een aantal komen aan de orde naar aanleiding van de geanalyseerde stukken. De onderzochte stukken zullen niet ouder zijn dan 32 jaar, omdat de Malediven vanaf dat moment probeerden internationaal de aandacht te vestigen op milieuproblemen. De focus ligt daarentegen wel op de afgelopen jaren.

De Malediven proberen een schoon milieu als waarde op te eisen. Een schoon milieu kan worden beschouwd worden als een collectief goed, waarbij de Malediven kunnen profiteren door als eerste de waarde op te eisen (Panke, 2012, 322). Door als eerste een voorstel te doen, zal dit voorstel als startpunt voor de onderhandelingen zal gelden (Panke, 2012, 322). Dit wordt het *first-movers advantage* genoemd (Panke, 2012, 322). De *seconde-mover* kan enkel een tegenvoorstel doen, dat beperkter is (Panke, 2012, 322). Op deze manier kunnen onderhandelingen ook door kleine staten enigszins gestuurd worden. In 2009 werd de ambitie uitgesproken om CO₂-neutraal te worden. De Malediven willen zelf energie opwekken en minder fossiele brandstoffen importeren. De doelstelling is om CO₂-neutraliteit bereikt te hebben in 2020 (Reuters, 2010). Als de Malediven dit lukt, dan is het de eerste staat, die dit voor elkaar krijgt. De Malediven geven hiermee het voorbeeld aan andere staten en ze kunnen zo invloed uitoefenen op de aanpak van de milieuproblematiek. Dit is een goed voorbeeld het opeisen van een waarde.

Framing komt terug in de speech van voormalig president Nasheed tijdens The World Future Energy Summit in 2010 (The President's Office, 2010). Tijdens deze speech gaf Nasheed aan dat de klimaatveranderingen enorme gevolgen meebrengen: natuurgebieden gaan verloren, planten en dieren zullen uitsterven en vele staten worden onbewoonbaar. Nasheed probeert het milieuprobleem te *framen* als een existentiële bedreiging. Om deze bedreiging af te wenden is het volgens Nasheed nodig om te streven naar CO₂-neutraliteit. Daarnaast stelde Nasheed dat de klimaatakkoorden uit

2009, die in Kopenhagen zijn gesloten, nog verder moeten worden aangescherpt en dat andere staten ook snel actie moeten ondernemen. Met dit *frame* probeert Nasheed andere staten ervan te overtuigen dat klimaatverandering een groot gevaar is, wat snel en adequaat optreden vraagt.

In september 2012 werd door Georgië in samenwerking met UNESCO en de UNEP de Tbilisi +35 Top gehouden. De Tbilisi +35 Top is een milieuconferentie. Hier sprak Mariyam Shakeela, minister van milieu en energie, namens de Malediven. In haar speech komen verschillende strategieën naar voren (Ministry of Tourism Arts & Culture, 2012). Shakeela geeft aan dat de plannen van de Malediven ambitieus zijn. Een van de doelen is om in 2020 CO₂-neutraal te zijn. Ook zijn de Malediven bezig met vormen van duurzame energie, maar de middelen om dit bewerkstelligen zijn niet voorhanden. Er werd door middel van deze speech een beroep gedaan op andere staten om financiële middelen, grondstoffen, kennis en opgeleide arbeiders ter beschikking te stellen. Er wordt nadrukkelijk gesteld dat de Malediven niet in staat zijn het probleem op te lossen en dat het gepast zou zijn als andere actoren hierbij te hulp zouden schieten. Dit is goed voorbeeld van een moreel argument.

Er wordt in dezelfde speech ook een technisch argument gemaakt. De opwarming van de aarde wordt onder andere veroorzaakt door menselijk handelen en in de speech wordt gesteld dat de Malediven hier slechts 0.003 procent aandeel in hebben. Hierbij worden ook allerlei cijfermatige feiten benoemd om de ernst van een dreigende zeespiegel duidelijk te maken. Het hoogste punt van de archipel komt minder dan 2,5 meter boven zeeniveau uit; een kleine zeespiegelstijging levert al grote problemen op. Een stevige stijging zou dan ook desastreuze gevolgen hebben, omdat 80 procent van het landoppervlak slechts één meter boven zeeniveau zit.

Verder zijn de Malediven bezig om zelf financiële middelen te genereren om de aanpak van de milieuproblemen te kunnen bekostigen. Zo bestaan er geruchten dat er afspraken zouden zijn gemaakt met de Saoedische koninklijke familie over een eventuele koop van een atol New York Times, 2017. Deze geruchten worden kracht bijgezet door een grondwetswijziging in 2015 (Maldives Independent, 2015). Wat de Maldivische regering de mogelijkheid geeft atollen te verkopen. De verkoop van een atol is op zichzelf niet problematisch. Het lijkt er echter sterk op dat de Saoedische invulling een grote ecologische belasting zal zijn voor het atol en de directe omgeving van het atol, waar onder meer verschillende zeldzame koralen groeien. Het toestaan van een ecologische belasting strookt niet met de eerder kenbaar gemaakte ambities. Ook lijkt de regering massa-toerisme meer ruimte te willen geven. Toen oud-president Nasheed plaats maakte voor Gayoom, was er meer ruimte voor grote vervuilende plannen (Marco, 2017). Toerisme en immense resorts zouden genoeg geld genereren om de aanpassingen vanwege klimaatverandering te kunnen bekostigen. Gayoom stelt dat deze oplossing beter is dan de duurzame groene oplossing. Deze plannen stuiten Westerse andere staten en internationale organisaties tegen de borst, aangezien de Maldivische regering jarenlang

hebben betoogd een duurzame oplossing voor te staan. Door te dreigen milieuvervuilende plannen doorgang te laten vinden, wordt de druk opgevoerd op andere staten om middelen ter beschikking te stellen (The Guardian, 2017). Dit is een goed voorbeeld van de bargaining strategie.

Aan de hand van de strategieën van Panke is duidelijk geworden dat de Malediven op verschillende manieren proberen invloed uit te oefenen op internationale onderhandelingen. Het enkele gebruik van deze strategieën maakt niet dat de Malediven ook daadwerkelijk invloed hebben binnen het internationale systeem.

De norm life-cycle doorlopen

In de emergence fase probeert de norm-entrepreneur toehoorders te overtuigen (Finnemore & Sikkink, 1998, 898). Uit het gebruik van de strategieën van Panke bleek dat de Malediven frequent en op verschillende manieren pogen andere staten normen te laten omarmen. Bij het creëren van nieuwe normen zijn twee zaken belangrijk: het *norm-entrepreneurship* en een *organizational platform*. De rol van de norm-entrepreneur is hierboven al besproken aan de hand van de strategieën van Panke (2012, 320). Het *organizational platform* is nog niet aan de orde geweest.

Het platform is nodig om de kwestie voor te kunnen leggen aan de toehoorders. De Malediven maken op internationaal niveau gebruik van verschillende internationale platforms. Zo zijn ze actief binnen de VN en haar verschillende gespecialiseerde organisaties, zoals het UNFCCC.

De keuze voor een organisatorisch platform is belangrijk. De doelen en ambities van een groot platform als de VN zijn namelijk breder dan de Maldivische doelen en ambities. Met betrekking tot duurzame ontwikkeling richtten de Malediven zich de afgelopen decennia vooral op vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen voor de energievoorziening. Daarnaast richtten de Malediven zich ook op het doorvoeren van aanpassingen vanwege klimaatveranderingen (UNEP, 2002; INDC, 2015). De VN doelen zijn echter breder dan de Maldivische, waardoor een voorgestelde norm beïnvloed kan worden. De VN pakt duurzame ontwikkeling namelijk breder op. Daardoor moesten de Malediven ook aandacht besteden aan het welzijn van de eigen burgers: het terugdringen van honger, discriminatie en kinderarbeid. Dit is slechts een kleine greep uit de klimaatdoelstellingen van de VN (UNEP, 2015). Dit laat zien dat de keuze voor een bepaald platform invloed kan hebben op de invulling, die aan een norm gegeven wordt.

Zodra het *tipping point* wordt bereikt, bevindt de norm zich in de *acceptance fase*. Het *tipping point* wordt bereikt als voldoende staten zijn overtuigd van het belang van de norm en de norm vervolgens overnemen. Wereldwijd worden er initiatieven genomen om de CO₂-uitstoot te verminderen. CO₂-neutraliteit is de norm die de Malediven voorstaan en waarvoor ze proberen steun te genereren. Zo werd in oktober 2009 door de Maldivische regering een onderwater bijeenkomst

gehouden. Tijdens deze bijeenkomst werd een document getekend, waarmee andere staten werden opgeroepen hun CO₂-uitstoot te verminderen (BBC, 2009). Met succes want nog geen maand later wisten de Malediven zich gesteund door maar liefst elf staten van vier verschillende continenten, die zich vervolgens verenigden in het *Climate Vulnerable Forum* (The President's Office, 2009a). Het *Climate Vulnerable Forum* was een initiatief van de Malediven om staten, die onevenredig hard worden getroffen door de klimaatveranderingen, een collectieve stem te geven (Climate Vulnerable Forum, z.j.).

Enkele weken later, tijdens de COP15 in Kopenhagen, geeft president Nasheed een speech, waarin hij staten oproept hun CO₂-uitstoot te verminderen en te streven naar CO₂-neutraliteit. Nasheed deed in het bijzonder een oproep aan de VS en China om over te gaan tot actie (The President's Office, 2009b). De speech die voormalig president Obama van de VS gaf tijdens de COP 15, doet vermoeden dat de VS de norm ook onderschrijft. Zo komt in de speech naar voren dat de VS overtuigd zijn van de ernst van klimaatverandering, worden financiële middelen ter beschikking gesteld voor kwetsbare staten en stelt Obama dat er maatregelen worden getroffen om de CO₂-uitstoot van de VS te verminderen. De speech van Obama leverde echter veel frustraties op bij sommige staten en NGO's. De gedane beloftes werden namelijk ervaren als een farce, omdat de VS geen juridisch bindend verdrag wilde tekenen (The Guardian, 2009; Financial Times, 2009).

China heeft aangegeven de COP15 als een begin gezien voor het aanpakken van de milieuproblematiek en dat het open staat voor onderhandelingen. China gaf te kennen hierbij een constructieve en verantwoordelijke houding aan te zullen nemen. De Chinese premier Wen geeft echter in zijn speech, die hij hield tijdens de COP15, aan dat China zichzelf beschouwd als ontwikkelingsland, waarmee China de grootste verantwoordelijkheid voor CO₂-reductie afschuift op ontwikkelde staten. Deze staten hebben volgens China namelijk het groot ontwikkelingsvoordeel gehad door onbeperkt CO₂ uit te kunnen stoten en dragen daarmee de verantwoordelijkheid leiding te nemen bij het oplossen.

Er bestaat weliswaar support voor CO₂-neutraliteit als norm, maar vraag is of dit voldoende is om het *tipping point* te bereiken, zodat de norm kan doordringen tot de *acceptance fase*. Er wordt echter vanuit gegaan dat er minstens een derde van het aantal staten nodig is om dit *tipping point* te bereiken. Enkel in zeer uitzonderlijke gevallen wordt een *tipping point* bereikt nog voor een derde van de staten de norm heeft overgenomen (1998, 901). Het is lastig het exacte moment van dit *tipping point* op voorhand te bepalen, maar vooralsnog lijkt de steun van een derde van alle staten uit te blijven (Finnemore & Sikkink, 1998, 901).

Daarbij komt dat het *tipping point* in ieder geval niet wordt bereikt als de steun van cruciale staten ontbreekt. Deze staten worden ook wel *critical states* genoemd. Het verschilt sterk per onderwerp welke staat als zodanig wordt beschouwd. Belangrijk kenmerk voor het zijn van een

critical state is dat het totstandkomen van de norm zonder de steun van de *critical state* aangetast is (1998, 902). Binnen deze scriptie is het daarom doorslaggevend dat de grootste CO₂-producenten CO₂-neutraliteit als norm onderschrijven. Zonder de steun van China en de VS zal CO₂ neutraliteit als norm geen kans van hebben. De norm blijft in de emergence fase hangen, omdat steun van voldoende staten ontbreekt maar ook van de *critical states*. Van internalisatie van de norm is dan ook nog geen sprake.

De omvang van de Malediven dwingt ze er haast toe samen te werken met andere staten. Het bindende element van verschillende kleine staten is de kwetsbaarheid, waardoor ecologische gevaren niet met eigen middelen opgevangen kunnen worden. Door samen te werken met andere kleine staten kunnen de middelen en capaciteiten gedeeld worden om de kwetsbaarheid enigszins op te vangen (Florini, 1996, 375). De AOSIS, die kleine eilandstaten wereldwijd met elkaar verbindt, is hiervan een voorbeeld. Op de COP 21 slaagden AOSIS-leden er in successen te behalen. Zo worden de speciale omstandigheden en behoeftes van de kleine eilandstaten erkend (Ourbak & Magnan, 2017, 2203). Daarnaast maakte de AOSIS zich hard voor een juridisch afdwingbare afspraak over temperatuur-doelen (Ourbak & Magnan, 2017, 2203). Ook wist de AOSIS de maximale temperatuurstijging van 1,5 °C op de onderhandelingsagenda van COP 21 te krijgen (Ourbak & Magnan, 2017, 2203).

Mate van invloed

Dat het Maldivische *norm-entrepreneurship* niet heeft geleid tot internalisatie van een norm, wil niet direct zeggen dat het *norm-entrepreneurship* geen invloed heeft gehad binnen het internationale systeem. De Malediven hebben op verschillende manieren onderhandelingsprocessen beïnvloed door *issue framing*. Dit is goed terug te zien bij de *shaping-strategies* (Panke, 2012, 320). Het initiële standpunt van staten veranderde door toedoen van het Maldivische *norm-entrepreneurship*. Deze verandering wordt bij de leden van het *Climate Vulnerable Forum* teruggezien. Het veranderen van het initiële standpunt van China en de VS is echter niet gelukt, terwijl dit de belangrijkste twee staten zijn om te overtuigen. Daarbij lijken de Malediven lijken ook geen invloed te hebben op de procedurele en inhoudelijke uitkomst van onderhandelingen. Aan de hand van de afbakening van Betsill & Corell kan de Malediven daardoor hooguit een beperkte mate van invloed worden toegeschreven (2008, 38).

Opvallend was echter de slagkracht van de AOSIS bij de COP21. De gebundelde kracht van 44 kleine staten wist wel invloed uit te oefenen op de uitkomst van onderhandelingen (Ourbak & Magnan, 2017, 2203). De erkenning van de speciale positie van kleine staten en de juridisch bindende

afspraken over temperatuur-doelen kunnen respectievelijk als procedurele en inhoudelijke uitkomsten worden beschouwd. Daarnaast wist de AOSIS ook het onderhandelingsproces te beïnvloeden door middel van *agenda-setting* (Ourbak & Magnan, 2017, 2203). Aan de hand van de afbakening van Betsill & Corell kan de AOSIS een hoge mate van invloed kunnen worden toegeschreven (2008, 38).

Conclusie

De Malediven zijn decennia lang bezig met het ontwikkelen van een *green culture*, waarbij enerzijds aandacht bestaat aan de natuur en duurzame ontwikkeling en anderzijds groene initiatieven worden aangemoedigd. Verder zetten de Malediven zich internationaal op verschillende manieren in en zijn de Malediven op verscheidene platforms actief om het milieu te ondersteunen. Binnen deze scriptie is getracht een antwoord te vinden op de vraag: *Op welke manier heeft het optreden van de Malediven als norm-entrepreneurship invloed gehad op milieuproblematiek binnen het internationale systeem?* Met dit doel zijn de Malediven onderzocht. Door middel van een inhoudsanalyse zijn primaire en secundaire bronnen onderzocht. Een groot probleem bij de bestudering van de bronnen was de taal. De Maldivische taal zorgde voor een sterke bias in de bronnen. Het Divehi werd namelijk niet door online-vertaalcomputers herkend. Dit maakte het achterhalen van de inhoud moeilijker. Wel zijn Engelstalige Maldivische bronnen gebruikt.

Er werd verwacht dat de Malediven in staat zouden zijn om zich als *norm-entrepreneur* op te werpen. Dit is aan de hand van de strategieën van Panke duidelijk gemaakt (2012, 320). De Malediven maken gebruik van verschillende van deze strategieën. In sommige bronnen kwam naar voren dat verschillende strategieën zelfs werden gecombineerd. Verder is er een norm bekeken met betrekking tot de *norm life-cycle*. Deze norm was CO₂-neutraliteit met als doel de klimaatveranderingen te beperken. De Malediven waren hier al sinds 2009 mee bezig en wilden als eerste staat dit doel bereiken. Op verschillende platforms werd deze norm voorgelegd aan andere staten. Er bleek enig succes in het overnemen van de norm. Er was echter geen succes bij de VS en China. De VS en China gelden als de belangrijkste staten bij deze norm.

Uit de bronnen kwam naar voren dat de Malediven enkel invloed hebben gehad op het onderhandelingsproces tijdens de COP15. Aan de hand van de afbakening van Betsill & Corell kunnen de Malediven daardoor hooguit een beperkte mate van invloed worden toegeschreven (2008, 38). Daarentegen had de AOSIS bij de COP21, zowel invloed op het onderhandelingsproces als op de uitkomst van de onderhandelingen (Ourbak & Magnan, 2017, 2203). Dit geeft de AOSIS een hoge mate van invloed (Betsill & Corell, 2008, 38). De AOSIS bestaat natuurlijk uit meer staten dan enkel

de Malediven. De hoge mate van invloed is dan ook niet toe te schrijven aan de Malediven zelf, maar eerder aan het collectief. Het laat niettemin wel zien dat de Malediven gebaat zijn bij collectief optreden, omdat er een hogere mate van invloed wordt gegenereerd. Een mogelijke verklaring voor het verschil in de mate van invloed is het conglomeraat aan middelen van de verschillende AOSIS-leden, terwijl de Malediven bij individueel optreden enkel op de eigen middelen zijn aangewezen.

Om terug te komen op de onderzoeksvraag: *Op welke manier heeft het optreden van de Malediven als norm-entrepreneur invloed gehad op milieuproblematiek binnen het internationale systeem?* De Malediven hebben door gebruik te maken van *norm-entrepreneurship* een beperkte mate van invloed gehad op internationale onderhandelingen met betrekking tot milieuproblematiek. De basis is geschikt om *norm-entrepreneurship* om een succesvolle manier aan te wenden: de cultuurveranderingen, het gebruik maken van de juiste strategieën en het initiatief nemen. Wellicht hebben de Malediven meer tijd nog om te groeien als *norm-entrepreneur* en is het een kwestie van tijd. Uit dit onderzoek komt echter naar voren dat de Malediven als *norm-entrepreneur* op dit moment slechts een beperkte invloed hebben op het internationale systeem.

De Malediven werden binnen de scriptie als een *prototypical case* beschouwd. De theorie van Ingebritsen gold hierbij als startpunt (2002). Uit het onderzoek kwam naar voren dat ook de Malediven door gebruik te maken van *norm-entrepreneurship* invloed hadden op internationale onderhandelingen met betrekking tot milieuproblematiek ook al was deze invloed beperkt. Door dit onderzoek ontstaat er een bredere perceptie van *norm-entrepreneurship* (Rose, 1991, 458-459). Door de overeenkomsten tussen de theorie van Ingebritsen en de uitkomsten van het onderzoek naar de Malediven, komt een mogelijke theoretische generalisatie dichterbij (Yin, 2009, 30-32).

Literatuurlijst

Wetenschappelijke literatuur

- Barnett, M. (1999). Culture, Strategy and Foreign Policy Change: *European Journal of International Relations*, 5(1), 5–36.
- Barnett, M., & Duvall, R. (2005). Power in International Politics. *International Organization*, 59(01).
- Betsill, M. M. & Corell, E. (2008). *NGO Diplomacy: The Influence of Nongovernmental Organizations in International Environmental Negotiations*. Cambridge, Mass: The MIT Press.
- Björkdahl, A. (2008). Norm advocacy; A small state strategy to influence the EU. *Journal of European Public Policy*, 15 (1), 135-154.
- Boyd, R. & Richerson, P. J. (1995). The Evolution of Norms: An Anthropological View. Paper presented at the Annual Meeting of the International Studies Association, Chicago.
- Corbett, J. & Connell, J. (2015). All the World is a Stage: Global Governance, Human Resources, and the ‘Problem’ of Smallness. *The Pacific Review*, 28 (3), pp. 435-459.
- Crowards, Tom. 2002. Defining the Category of ‘Small’ States. *Journal of International Development*, 14 (2), 143-159.
- Finnemore, M. & Sikkink, K. (1998). International norm dynamics and political change. *International Organization* 52(4), 887-917.
- Florini, Ann.(1996). The evolution of international norms. *International Studies Quarterly*, 40(3), 363-389.
- Friend, A.M. & Rapport, D.J. (1991). Evolution of macro-information systems for sustainable development. *Ecological economist*, 3 59-76.
- Grieco, J., Ikenberry, G. J., & Mastanduno, M. (2014). *Introduction to International Relations: Enduring Questions and Contemporary Perspectives*. Macmillan Education UK.
- Hague, R., & Harrop, M. (2013). *Comparative Government and Politics: An Introduction*. Palgrave Macmillan.
- Hermanson, A.-S. 1999. Green Movements and Their Political Development in the Nordic Countries. In Joas, M., and A.-S. Hermanson (Eds.), *The Nordic Environment. Comparing Political, Administrative, and Policy Aspects*, 91-110. Aldershot: Ashgate.
- Ingebritsen, C. (2002). “Norm Entrepreneurs: Scandinavia’s Role in World Politics.” *Cooperation and Conflict: Journal of the Nordic International Studies Association* 37(1): 11–23.

- Ingebritsen, C. (2006). *Scandinavia in World Politics*. Lanham: Rowman & Littlefield.
- Katzenstein, P. J. (1985). *Small States in World Markets*. Ithaca: Cornell University Press.
- Keohane, R. O. (1969). Lilliputians' Dilemmas: Small States in International Politics. *International Organization*, 23(2), 291–310. Cambridge University Press.
- Mearsheimer, John J. *The Tragedy of Great Power Politics* (New York: W.W. Norton, 2001). —. “The False Promise of International Institutions”, *International Security*, vol. 19, no. 3 (Winter 1994).
- Ourbak, T., & Magnan, A. K. (2017). The Paris Agreement and climate change negotiations: Small Islands, big players. *Regional Environmental Change*, 18(8), 2201–2207.
- Panke, D. (2010). Small states in the European Union: structural disadvantages in EU policy-making and counter-strategies, *Journal of European Public Policy*, 17:6, 799-817.
- Panke, D. (2011). Small states in EU negotiations: Political dwarfs or power-brokers? *Cooperation and Conflict*, 46(2), 123–143.
- Panke, D. (2012). Dwarfs in international negotiations; How small states make their voices heard. *Cambridge Review of International Affairs*, 25 (3), 313-328.
- Payne, R. A. (2001). Persuasion, Frames and Norm Construction. *European Journal of International Relations*, 7(1), 37–61.
- Rose, R., & Mackenzie, W. J. M. (1991). Comparing Forms of Comparative Analysis. *Political Studies*, 39(3), 446–462.
- Rothstein, R. L. (1968). *Alliances and Small Powers*. New York : Columbia University Press.
- Thies, C.G. (2002). A pragmatic guide to qualitative historical analysis in the study of international relations. *International Studies Perspectives* 3, 351-372.
- Van Ham, Peter. (2010). *Social Power in International Politics*. London: Routledge.
- Van Alphen, K. et al. (2008). *Renewable and Sustainable Energy Reviews* 12, 162–180.
- Vital, D. (2006). *The inequality of states: A study of the small power in international relations*.
- Wendt, A. (1992). Anarchy is what States Make of it: The Social Construction of Power Politics. *International Organization*, 46(2), 391-425.
- Yin, R. K. (2009). *Case Study Research: Design and Methods* (4th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

Online bronnen

- Acceptance Speech for the Sustainable Development Leadership Award*. (2009, 5 februari). Geraadpleegd 17 juni 2019, van <https://www.un.org/sg/en/content/sg/speeches/2009-02-05/acceptance-speech-sustainable-development-leadership-award>
- Address by His Excellency President Nasheed at the Climate Vulnerable Forum*. (2009, 9 november). [Persbericht]. Geraadpleegd 17 juni 2019, van <https://presidency.gov.mv/Press/Article/1774?term=4>
- Address by President Nasheed at The World Future Energy Summit*. (2010, 10 januari). Geraadpleegd 17 juni 2019, van <https://presidency.gov.mv/Press/Article/1785?term=4>
- Climate Vulnerable Forum. (z.d.). *About Us | Climate Vulnerable Forum*. Geraadpleegd 17 juni 2019, van <https://thecvf.org/about/>
- Doyle, A. (2010, 25 november). *Maldives takes step to “carbon neutrality” by 2020*. Geraadpleegd 17 juni 2019, van <https://www.reuters.com/article/uk-climate-maldives-carbon/maldives-takes-step-to-carbon-neutrality-by-2020-idUSLNE6AO03320101125>
- Goldenberg, S. (2009, 18 december). Barack Obama’s speech disappoints and fuels frustration at Copenhagen. *The Guardian*. Geraadpleegd van <https://www.theguardian.com/environment/2009/dec/18/obama-speech-copenhagen>
- Luce, Edward, & Brown, K. (2009, 15 november). Obama rules out Copenhagen treaty. *Financial Times*. Geraadpleegd van <https://www.ft.com/content/dc7efa4c-d1b5-11de-a0f0-00144feabdc0>

- Majlis approves foreign freeholds in second amendment to constitution. (2015, 22 juli). *Maldives Independent*. Geraadpleegd van <https://maldivesindependent.com/politics/majlis-authorizes-foreign-ownership-of-land-in-second-constitutional-amendment-101193>
- Maldives Destination Development Strategies Towards Green Tourism*. (2012, 3 mei). [Slides]. Geraadpleegd 17 juni 2019, van http://asiapacific.unwto.org/sites/all/files/pdf/maldives_0.pdf
- Maldives cabinet makes a splash*. (2010, 17 oktober). Geraadpleegd 17 juni 2019, van <http://news.bbc.co.uk/2/hi/8311838.stm>
- Minister of Environment and Energy Honourable Mr. Thoriq Ibrahim's Statement in response to the Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) Working Group 2 Report on Climate Change*. (2014, 31 maart). [Persbericht]. Geraadpleegd 17 juni 2019, van <http://www.environment.gov.mv/v2/wp-content/files/2014/press/20140402-press-minister-thoriq-response-ipcc-wg2-rpt-cc.pdf>
- Ministry of Planning Human Resources and Environment. (1997). Environmental Changes in the Maldives: Current Issues for Management. Retrieved from <http://www.fao.org/3/X5623E/x5623e0r.htm#paper%20:%20environmental%20changes%20in%20the%20maldives:%20current%20issues%20for%20management>
- Ministry of Tourism. (2018). *Tourisme Yearbook 2018*. Geraadpleegd van <https://www.tourism.gov.mv/downloads/stats/Tourism-Yearbook-2018.pdf>
- Moosa, H., & Anand, G. (2017, 26 maart). Inhabitants of Maldives Atoll Fear a Flood of Saudi Money. *New York Times*. Geraadpleegd van <https://www.nytimes.com/2017/03/26/world/asia/maldives-atoll-saudi-money.html>
- Pearsall, G. (2017, 29 september). *The Maldives: Tensions between climate action and tourism* [Blog commentaar]. Geraadpleegd 17 juni 2019, van <http://marco-h2020.eu/2017/11/09/the-maldives-tensions-between-climate-action-and-tourism/>
- Speech by the Minister of Environment and Energy, Dr. Mariyam Shakeela on Intergovernmental Conference, Tbilisi+35: Environmental Education for Sustainable Development*. (2012, 6 september). [Persbericht]. Geraadpleegd 17 juni 2019, van *Speech by the Minister of Environment and Energy, Dr. Mariyam Shakeela on Intergovernmental Conference, Tbilisi+35: Environmental Education for Sustainable Development*. (2012, 6 september). [Persbericht]. Geraadpleegd 17 juni 2019, van <http://www.environment.gov.mv/v2/wp-content/files/2012/ministermsg/20120907-msg-minister-dr-mariyam-shakeela-speech-tbilisi35.pdf>
- Statement by President Nasheed to the Joint High-level segment of COP15 and CMP5 in Copenhagen*. (2009, 16 december). [Persbericht]. Geraadpleegd 17 juni 2019, van <https://presidency.gov.mv/Press/Article/1783?term=4>
- UNEP. (2002). *Maldives : State of the Environment 2002*. Geraadpleegd van <http://knowwaste.net/Documents/maldives%20soe.pdf>
- UNEP. (2015). *Sustainable development goals*. Geraadpleegd van https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/7506/-Sustainable_Development_Goals_-_UNEP_annual_report_2015-2016UNEP-AR-2015-SustainableDevelopmentGoals.pdf.pdf?sequence=3&isAllowed=y
- Vidal, J. (2017, 3 maart). "We need development": Maldives switches focus from climate threat to mass tourism. *The Guardian*. Geraadpleegd van <https://www.theguardian.com/environment/2017/mar/03/maldives-plan-to-embrace-mass-tourism-sparks-criticism-and-outrage>